

Tyende, og Lovgivningen er ogsaa i alle sine Bestemmelser gaaet ud fra, at den, saavidt det kan see, ved Lovbestemmelser maa sikke denne Tyendeclasse eller denne Deel af Befolkningen, som er regnet lige med Tyende, for Vilkaarlighed og Dvergreb fra den anden Side. Det er den samme Betragtning, hvorfra Forordningen af 27de Mai 1848 og den Paragraph, hvorom der her er Tale, gaaer ud, og naar man vil erindre, at den kun gjælder for Huusmænd og Indsiddere, vil man strax see, at det er Landbolovgivningens almindelige Princip, der ogsaa er gjort gjældende i dette Forhold; man vil betrygge dem, der leie saadanne Huse og Boliger, mod vilkaarlig og uretsfærdig Behandling fra deres Side, der staae i et ganske andet Forhold til dem end det, hvori Giere ellers i andre Forhold staae til Leiere. Jeg troer ogsaa, at saalænge de Forhold bestaae paa Landet, som til Dato bestaae, er det nødvendigt, at man ved saadanne særegne Lovbestemmelser maa sikke den Fattige, den Ringe, den ligeoverfor Gieren i Almindelighed taget mindre Kundskabsløse, den, der ikke staaer som selvstændig Contractant ligeoverfor Gieren, men som, idet han indlader sig med ham, staaer som Underordnet ligeoverfor den Dverordnede.

Det synes mig altsaa, at denne Bestemmelse ingenlunde er saa usædvanlig, som den sidste ærede Taler meente; thi den ligner ganske de fleste andre Lovbestemmelser i vor Fæstelovgivning, og at den er ubillig, kan jeg heller ikke see; thi det viser sig jo, og det endog meget ofte, at selv med denne Beskyttelse, som man vel i en vis Forstand kan kalde den, som denne Paragraph indeholder ligeoverfor Gierne, er der ikke sjelden Giere, som undlade at oprette Contracter med deres Huusmand, og at altsaa denne Lovbestemmelse ikke engang er tilstrækkelig. Dersom der derfor skulde være Tale om at gjøre nogen Forandring i den, skulde jeg lægge an paa at faae den stærket saaledes, at ikke nogen Gier kunde eller vilde undlade at oprette Contract; thi Forordningen har, som sagt, vist sig utilstrækkelig til fuldkommen at opnaae, hvad Lovgiveren vilde opnaae ved den. Hvad der med Hensyn til denne Sag er passeret i Stænderne er jo alene afviist ved at erindre om, at hverken

Huusmænd og Indsiddere eller engang de ringere Gaardmænd vare repræsenterede der; det var jo kun Fæstere med 5 Edr. Hartkorn og Selveiere med 4 Edr. Hartkorn, der vare repræsenterede i Stænderne. Det var altsaa, navnlig i det her omhandlede Forhold, væsentlig kun Gierne, der vare repræsenterede der, og at de ikke syntes om denne Bestemmelse, det kan man forstaae; — den anden Part, om hvem her er Tale, var ikke repræsenteret ved en eneste Stemme; den havde ikke været med at vælge en eneste Mand, og jeg troer derfor ikke, at man kan lægge nogen Vægt paa, hvad der med Hensyn til saadanne Sager er fremkommet i Stænderne. Naar man kommer saavidt her i Landet, at man hæver det Tyende-forhold, som gaaer igjennem hele Fæstelovgivningen, og naar man kommer saavidt, at Fæsteforholdet selv er forsvundet i Lovgivningen, saa er det vistnok ganske rigtigt, at man ikke lader en saadan enkelt Bestemmelse bestaae, der gaaer ud fra, at den ene Part af Contractenterne ikke selv kan varetage sit Løb, men saalænge det hele Fæsteforhold bestaaer som nu, er det nødvendigt, at ogsaa den her omhandlede Bestemmelse bestaaer; thi den er da kun et Led i den hele øvrige Række af Bestemmelser, der sigte til at sikke en stor Deel af Befolkningen mod vilkaarlig Behandling. Det er altsaa min Mening, at det ærede Thing bør nægte dette Lovforslag Dvergang til 2den Behandling.

L. C. Larsen: Naar der er gjort opmærksom paa denne Lovbestemmelser Sammenhang med hele Fæstelovgivningen, saa troer jeg, det er urigtigt; thi Forordningen af 1848 viser jo netop, at det ikke er nødvendigt, at de Huse, hvorom der her er Tale, skulle bortfæstes, da de kunne bortleies aarvis; desuden er det jo bestemt i Forordningen, at der ikke maa betinges Arbejde af Leiere, og der kan altsaa slet ikke være Tale om noget Tyende-forhold i denne Henseende. Det er heller ikke saa, at det under almindelige Omstændigheder skulde være en Pligt for Gieren at oprette Contracter; det kan gjerne være, at det er det sædvanlige, at det ligger nærmest, men der er ingen anden Regel end den, at Parterne selv